

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van IVG-School te GENT

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	37085-46871
Instellingsnummer	37085
Instelling	IVG-School
Directeur	Olivier Szaforo
Adres	Nederkouter 112 - 9000 GENT
Telefoon	09-265.70.60
Fax	09-233.31.95
E-mail	info@ivgschool.be
Website	http://www.ivgschool.be
Bestuur van de instelling	VZW Beschermcomité v.h. Instituut Gent
Adres	Nederkouter 112 - 9000 GENT
Scholengemeenschap	SG Gent 22
Adres	Ooievaarsnest 3 - 9050 GENTBRUGGE
CLB	CLB vh GO Gent
Adres	Voskenslaan 262 - 9000 GENT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	13/05/2013, 14/05/2013, 15/05/2013, 16/05/2013, 17/05/2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	17/05/2013
Datum bespreking verslag met de instelling	12/06/2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Marina Droessaert
Teamleden	Johanna Coeman Erik De Bou Herman Ros
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS.....	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Chemie in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Latijn en Wetenschappen (leerplannen 2004/007, 2006/018, 2012/006 en 2012/007).....	8
3.1.1.2 Frans in de tweede en derde graad aso (leerplannen 2006/020 (2012/002), 2004/038 en 2006/043)	10
3.1.1.3 Geschiedenis in de tweede en de derde graad aso (leerplannen 2012/0010, 2003/011 en 2004/039)	12
3.1.1.4 Natuurwetenschappen in aso derde graad in de studierichting Economie-moderne talen (leerplan 2008/024)	14
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Begeleiding.....	17
4.1.1 Loopbaanbegeleiding	17
4.2 Evaluatie.....	17
4.2.1 Evaluatiepraktijk	17
4.2.2 Rapporteringspraktijk	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	22
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG	23
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	23
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	23

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van structuuronderdelen om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan. Hierbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De IVG-school is gehuisvest in het centrum van Gent op een campus die wordt gedeeld door een basisschool, een middenschool en een bovenbouw. Middenschool en bovenbouw zijn kleinschalig en organiseren respectievelijk een A-stroom en studieaanbod in het aso. Zij vormen een pedagogisch geheel en worden sinds het schooljaar 2011-2012 geleid door een nieuw directieteam. In dit verslag wordt met 'de school' het pedagogisch geheel bedoeld.

Een vierde van de leerlingen heeft het Nederlands niet als eerste taal. De school zet sterk in op taalverwerving Frans, maar beseft dat een ruimer talenbeleid noodzakelijk is voor de toenemende taalheterogeniteit van de leerlingen. De meeste leerlingen ronden hun studies in de school succesvol af, waarna zij verder studeren in het hoger onderwijs.

Een sterk dalende tendens in het leerlingenaantal zette de school twee schooljaren geleden aan tot het vernieuwen van haar pedagogisch project. Zij wil zich uitdrukkelijk richten op een leerlingenpubliek dat de samenleving weerspiegelt en haar leerlingen optimale slaagkansen bieden in hun studies en in het verdere leven. Een sterk uitgewerkt strategisch plan omvat hiervoor doelstellingen en acties op het niveau van de school, de leraren en de leerlingen. De schoolleiding investeert daarenboven sterk in participatie en open communicatie, wat het welbevinden bij personeel, ouders en leerlingen positief beïnvloedt. Het schoolteam werkt geëngageerd mee aan de vernieuwde aanpak. De leerlingen ervaren een aangenaam leer- en leefklimaat, waarin hen een brede vorming wordt aangeboden. De school besteedt aandacht aan welzijn en veiligheid en zorgt voor een goede uitrusting van de vaklokalen. Het leerlingenaantal neemt opnieuw toe.

Voor de kwaliteitsbewaking en de kwaliteit van de processen in de schoolwerking, leidt het strategisch plan reeds tot tastbare resultaten. De vertaling van de pedagogische visie naar het vakkenonderwijs is echter minder veralgemeend. Nog niet alle vakgroepen slagen erin een gelijkgerichte en efficiënte aanpak te realiseren. Het erkenningsonderzoek op basis van de geselecteerde vakken en studierichtingen laat een wisselend beeld zien. Voor de vakken chemie en natuurwetenschappen worden de leerplandoelstellingen kwaliteitsvol gerealiseerd. Het onderwijs is hedendaags en richt zich op het verwerven van kennis, het ontwikkelen van vaardigheden en het vormen van een kritische geest. Het studiepeil is goed. Voor het vak geschiedenis werd pas dit schooljaar een omslag gemaakt naar een meer leerplangericht aanbod en een meer valide evaluatiepraktijk. Vooral de vaardigheidsgerichte aspecten komen nu beter aan bod. Voor Frans voldoet de leerplanrealisatie niet. Het onderwijsaanbod is overwegend kennisgericht, waardoor de vaardigheidsdoelen van het leerplan onvoldoende gerealiseerd worden. De evaluatiepraktijk gaat bovendien onvoldoende na of de onderwijsdoelstellingen worden bereikt.

Het kwaliteitsonderzoek van de loopbaanbegeleiding, de evaluatiepraktijk en de rapporteringspraktijk toont aan dat deze processen doelgericht en efficiënt verlopen. De holistische visie op onderwijs van de school is ingebed in haar vernieuwde werking. De loopbaanbegeleiding houdt niet alleen rekening met studieresultaten en competenties, maar ook met het welbevinden van de leerlingen. Ouders en leerlingen worden in het keuzeprocess zowel begeleid als betrokken. De mogelijkheden van het leerlingvolgsysteem worden optimaal benut om de schoolloopbaan van de leerlingen in kaart te brengen, te begeleiden en op te volgen. De brede onderwijsvisie bepaalt ook het evaluatiebeleid dat de integratie van de evaluatiepraktijk in het leerproces tot doel heeft. De beleidsinitiatieven zijn gericht op meer aandacht voor de evaluatie van processen, vaardigheden en attitudes, zoals ook de leerplannen aangeven. Het effect van deze initiatieven is nog niet algemeen. In sommige vakken is de evaluatie nog te weinig afgestemd op de leerplandoelstellingen. De initiatieven die werden genomen om de rapporteringspraktijk te laten aansluiten bij de groei naar competentiegericht evaluatie, leiden tot heldere informatie aan ouders en leerlingen over de gemaakte vorderingen en remediërsacties. De school werkt aan concepten voor rapportering over de competentieontwikkeling van de leerlingen. Ze werkte een heldere deliberatieprocedure uit en motiveert de B- en C-attesten degelijk.

De school presteert bijzonder sterk op het vlak van interne kwaliteitszorg. Gegevens worden verzameld, geanalyseerd en geëvalueerd met het oog op bijsturingen. Het algemeen beleid getuigt van een krachtig beleidsvoerend vermogen dat bovendien de eigen kwaliteit voortdurend aftoetst aan interne en externe feedback. Ook binnen de meeste vakgroepen vormt (zelf)reflectie de motor voor het blijvend optimaliseren van het onderwijsproces.

De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies dat beperkt is in de tijd voor het vak Frans. Zij vertrouwt op de beleidskracht en het engagement van het schoolteam om de vastgestelde tekorten bij te sturen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Economie	chemie, Frans, geschiedenis	
Graad 2 ASO Latijn	chemie, Frans, geschiedenis	
Graad 2 ASO Wetenschappen	chemie, Frans, geschiedenis	chemie
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Frans, geschiedenis, natuurwetenschappen	
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	Frans, geschiedenis	
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	Frans, geschiedenis	
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Frans, geschiedenis	
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	Frans, geschiedenis	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs

Begeleiding

Loopbaanbegeleiding

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Chemie in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Latijn en Wetenschappen (leerplannen 2004/007, 2006/018, 2012/006 en 2012/007)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden volledig, evenwichtig en op een gepast beheersingsniveau gerealiseerd. De uitrusting ondersteunt de leerplanrealisatie. Er wordt sterk geïnvesteerd in leerbegeleiding.

Onderwijsaanbod De leerplandoelstellingen worden volledig en evenwichtig aangeboden. Het beheersingsniveau stemt overeen met de verwachtingen van de leerplannen. De school opteert ervoor om de leerlingen uit de studierichting Latijn niet alleen de basisdoelstellingen aan te bieden, maar ook de doelstellingen uit het specifiek gedeelte van de pool Wetenschappen. Overwegend resulteert dit in uitdieping en uitbreiding, met uitzondering van de leerinhouden over het belang van water en de waterkringloop die enkel voorkomen in het leerplan 2004/007 voor de basisvorming van het eerste leerjaar. Met de invoering van de nieuwe leerplannen vanaf september 2012, is dit verschil echter weggewerkt. De implementatie van de nieuwe leerplannen verloopt vlekkeloos. Conform de richtlijnen van de leerplannen en in overeenstemming met de doelstellingen van de vakgroep wetenschappen, is het onderwijs gericht op het verwerven van wetenschappelijk getoetste kennis, het ontwikkelen van vaardigheden en het vormen van een kritische geest. Er is aandacht voor maatschappelijke en historische contexten en voor toepassingen van chemie in de samenleving.

De leerlingen krijgen veel gelegenheid om het onderzoekend leren en leren onderzoeken te ontwikkelen. Ze nemen deel aan demonstratieproeven en voeren geregeld leerlingenproeven uit. De vakgroep werkte een leerlijn uit voor het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden en vakgebonden attitudes. Deze wordt consequent uitgewerkt in de opdrachten voor leerlingenexperimenten, die gekaderd zijn in aantrekkelijke en motiverende contexten. De verslagen tonen aan dat de leerlingen getraind zijn in het leren opstellen van onderzoeksvragen en hypothesen. De reflectie over hun bekomen onderzoeksresultaten is minder overtuigend. Uit de verwerking van meetresultaten en uit een aantal specifieke opdrachten blijkt dat de leerlingen vlot overweg kunnen met ICT.

Uitrusting De lessen vinden plaats in een krachtige leeromgeving. De wetenschapslabo's hebben een actuele uitstraling en bieden mogelijkheden voor actief onderwijs. Infrastructuur en leermiddelen beantwoorden aan de vereisten van de leerplannen. Multimedia en ICT-uitrusting zijn vlot beschikbaar. De uitrusting wordt efficiënt ingezet, met inbegrip van het digitaal platform. Tijdens het uitvoeren van proeven is er veel aandacht voor veilig en verantwoord werken met de chemische producten en het materiaal. De school zorgt voor de noodzakelijke financiële middelen om de leermiddelen geregeld aan te vullen en te vernieuwen.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk voor chemie sluit aan bij het streven van de school naar een assessmentcultuur. Naast kennis en inzicht worden ook vaardigheden en vakgebonden attitudes consequent geëvalueerd. De feedback op leerlingenprestaties leidt geregeld tot het bijsturen van het onderwijs- en leerproces. Leerlingen worden aangespoord om te reflecteren over hun resultaten. Zelf- en peerevaluatie verhogen hun betrokkenheid bij het evaluatiegebeuren.

De opgaven voor toetsen en examens omvatten op een evenwichtige manier de leerinhouden. Ze vertrekken echter niet expliciet vanuit de leerplandoelstellingen. Hierdoor is het gevraagde beheersingsniveau soms verschillend van wat de leerplannen vooropstellen. Voor de leerlingen uit de studierichting Latijn wordt bij de evaluatie geen onderscheid gemaakt tussen basisvorming en uitbreiding, zij worden gezamenlijk geëvalueerd met de leerlingen uit de studierichting Wetenschappen. De leerlingenresultaten voldoen globaal, maar vallen zwak uit in de studierichting Economie. Zwakke resultaten voor chemie sporen wel met die voor andere vakken.

Om zich goed te kunnen voorbereiden, beschikken de leerlingen over voorbeeldvragen en modelpractica. De vraagvormen zijn gevarieerd, eenduidig en gesteld in een heldere taal. In tegenstelling tot het aanbod in de lessen, worden de opgaven weinig gekaderd in leefwereldgerichte contexten.

Leerbegeleiding De leerlingen krijgen veel kansen tot participatie aan het lesgebeuren. Het onderwijsproces is gericht op actief leren, zowel bij het aanbrengen van nieuwe begrippen, tijdens leerlingenpractica als voor het uitvoeren van taken en zelfstandige opdrachten. Tijdens de lessen werken de leerlingen gemotiveerd mee. De lesopbouw is gestructureerd en het cursusmateriaal ondersteunend. Er zijn knappe opdrachten voor het bevorderen van de wetenschappelijke geletterdheid en het verwerven van taal in een wetenschappelijke context. Nogal wat leerlingen gaan slordig om met de spelling van het Nederlands, ondanks de acties (op klas- en schoolniveau) om correct taalgebruik te bevorderen. De preventieve leerbegeleiding is sterk, met talrijke initiatieven die leerlingen stimuleren tot efficiënt studeren en het opnemen van verantwoordelijkheid. Voor leerlingen die zwakker presteren is er aangepaste remediëring. Er is heldere en doelgerichte communicatie aan ouders en leerlingen over de verwachtingen voor toetsen en examens, over de behaalde resultaten en de eventuele remediëring.

Deskundigheidsbevordering Voor de onderzochte vakken chemie en natuurwetenschappen resulteren de grote inzet, de collegiale samenwerking en de vakdeskundigheid tot een kwaliteitsvol onderwijsproces. Nascholing, collegiale visitatie, sterke aanvangsbegeleiding, contact met lerarenopleidingen en zelfstudie leiden tot een permanent optimaliseren van de klaspraktijk. Afspraken en nieuwe inzichten worden vlot doorgegeven en de samenhang wordt bewaakt. Er is een sterk reflecterend vermogen dat garant staat voor verdere kwaliteitsbewaking.

3.1.1.2 Frans in de tweede en derde graad aso (leerplannen 2006/020 (2012/002), 2004/038 en 2006/043)

Voldoet niet

Een overwegend kennisgericht onderwijsaanbod resulteert in een onvoldoende realisatie van de vaardigheidsdoelen van het leerplan. De evaluatiepraktijk gaat onvoldoende na of de onderwijsdoelstellingen worden bereikt.

Onderwijsaanbod De overaccentuering van de kenniscomponent leidde vorig schooljaar tot een onevenwichtig onderwijsaanbod dat onvoldoende afgestemd was op de realisatie van de vaardigheidsdoelstellingen van de basisvorming. Enerzijds kwam de transfer van kennis tot vaardigheid onvoldoende tot stand omdat de leerlingen te weinig uitgedaagd werden om hun grammaticale en lexicale kennis in te zetten en uit te breiden bij de uitvoering van communicatieve taaltaken. Anderzijds was het aanbod beperkt wat de tekstsoorten en strategieën betreft, die in de leerplannen aan de vaardigheidsdoelstellingen gekoppeld worden. Over het algemeen beperkten de tekstsoorten zich tot informatieve teksten en bleven prescriptieve en literair-artistieke teksten afwezig of ondervertegenwoordigd in het onderwijsaanbod. Literatuur werd niet opgevat als leesvaardigheid, maar als historisch-biografische kennis. Het literair aanbod beperkte zich tot het literair canon met veronachtzaming van de hedendaagse literatuur. Voor schrijven bleef de strategie van de tekstrevisie doorgaans achterwege. Woordenschat werd niet cyclisch opgebouwd rond woordvelden. Er was weinig aandacht voor de taalhandelingen die de leerplannen vermelden.

De leerplandoelen met betrekking tot de specifieke eindtermen werden niet expliciet gerealiseerd waardoor de profilering van de Moderne talen zwak is. Er was enige verbreding van de communicatieve vaardigheden aan de hand van een ruimer tekstaanbod, maar niet op een hoger verwerkingsniveau. De door het leerplan verwachte verdieping van de reflectie op taal en communicatie, taal en cultuur en taal als systeem komt niet tot stand in het onderwijsaanbod.

Dit schooljaar worden de specifieke eindtermen ook met onvoldoende diepgang behandeld, maar er is een nieuwe dynamiek ontstaan die de belofte inhoudt van een evenwichtiger en vollediger aanbod. Getuige hiervan zijn het kwaliteitsvol concept dat ontwikkeld werd voor de realisatie van de onderzoekscompetentie en de aanpak van huislectuur. Er zijn nog restanten van overwegend kennisgericht taalonderwijs, maar het aantal functionele taaltaken ondersteund met authentiek materiaal neemt toe.

Evaluatiepraktijk Ook in de evaluatiepraktijk doet zich sedert dit schooljaar een evolutie voor. De vaardigheden zijn nu beter vertegenwoordigd in het dagelijks werk, maar de toetsing van grammatica en woordenschat blijft nog altijd overwegend op het reproductieve niveau. Vorig schooljaar leidde de schaarse toetsing van de vaardigheden tot een onevenwicht in de evaluatie. De interculturele component en literatuur werden enkel reproductief getoetst. De vraagstelling was daarbij niet altijd eenduidig. De evaluatie van de productieve vaardigheden wordt transparant gemaakt door het gebruik van evaluatiefiches waarin de evaluatiecriteria beschreven worden, maar hierin wordt geen verticale leerlijn met toenemende complexiteit ingebouwd.

Attitudes worden mee betrokken in de evaluatie, maar hierbij doet zich een vermenging voor van vakattitudes en schoolse attitudes, waardoor het resultaat vertekend wordt.

De school experimenteert met een taalportfolio, maar de evaluatie van de vaardigheden moet nog doelgerichter afgestemd worden op de descriptoren waarmee de beheersingsniveaus van het Europees Referentiekader (ERK) beschreven worden.

Als gevolg van de overwegend kennisgerichte evaluatie boden de rapportcommentaren vorig schooljaar weinig feedback over het beheersingsniveau voor de vaardigheden. Hierin doet zich dit schooljaar een positieve evolutie voor.

Leerbegeleiding Dit schooljaar verlopen de lessen in een stimulerend pedagogisch klimaat met werkvormen die de leerlingen actief bij het leerproces betrekken en een klasmanagement dat afgestemd is op het welbevinden van de leerlingen. Naast het leerboek wordt gewerkt met verzorgd studiemateriaal. Dat was vorig schooljaar niet het geval. Toen bevatten de notities gedateerd lesmateriaal en werden her en der flarden uit het leerboek behandeld zonder de samenhang van het onderwijsaanbod te bewaken.

Er wordt gezorgd voor feedback en remediëring, in tegenstelling tot vorig schooljaar toen toetsen nog vaak onverbeterd bleven.

Uitrusting De uitrusting beantwoordt aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. Het vaklokaal is talig aangekleed en beschikt over het noodzakelijke didactische materiaal. Dit schooljaar worden de leermiddelen efficiënter ingezet om de onderwijsdoelen te realiseren.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep Frans maakt deel uit van de overkoepelende vakgroep talen die vele initiatieven neemt op het vlak van deskundigheidsbevordering en mee op het spoor zit van het competentiegericht onderwijs dat de school wil realiseren. In de tweede en derde graad is een ontwikkeling aan de gang die het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk doen evolueren naar een grotere leerplangerichtheid en een betere aansluiting bij het vernieuwde pedagogisch project van de school. De bereidheid om zich verder professioneel te ontwikkelen is aanwezig en de vakgroep talen staat klaar om de nodige ondersteuning te verlenen. Binnen de vakgroep worden wel nog kansen onbenut gelaten om goede praktijkvoorbeelden vakoverstijgend te multipliceren en het onderwijsaanbod verticaal op te bouwen op basis van het Europees Referentiekader (ERK).

3.1.1.3 Geschiedenis in de tweede en de derde graad aso (leerplannen 2012/0010, 2003/011 en 2004/039)

Voldoet

In elke graad staat het aanbod van de leerplaninhouden nog centraal. De koppeling daarvan aan alle categorieën leerplandoelen wordt niet steeds prioritair gesteld. Uit de notities van de leerlingen en de evaluatie van taken, toetsen en examens blijkt evenwel dat grote inspanningen voor een correcte leerplanrealisering en valide evaluatie dit jaar gerealiseerd worden en de vernieuwing voldoende kracht heeft om dit als een voldoende leerplanrealisering te beoordelen.

Onderwijsaanbod Notities en cursussen van de tweede en de derde graad van vorig schooljaar tonen dat de vakgroep tot dit schooljaar is blijven stilstaan. De lijn van volledigheid nastrevende feitenkennis, een conclusie van de vorige doorlichting, primeerde nog steeds. De aangeleerde basisvaardigheden (bronnenstudie, kaartanalyse) werden weliswaar beoefend, maar dit gebeurde te weinig frequent en onvoldoende op het graadvereiste niveau. De vaardigheidseindtermen in relatie tot het historisch onderzoek waardoor leerlingen in toenemende mate autonoom historische en maatschappelijke probleemstellingen kunnen begrijpen en beargumenteren, kwamen in de tweede en de derde graad te weinig aan bod. Uit de notities van de leerlingen blijkt dat tijdens de onderwijsleergesprekken regelmatig naar inzicht en actuele of structurele toepassingen werd gepeild, dat evoluties en domeinoverstijgende verbanden werden gelegd, doch dit gebeurde overwegend gestuurd. Zowel in de tweede als de derde graad werden activerende werkvormen zeer sporadisch aangewend.

De leerlingennotities van dit schooljaar tonen evenwel dat er in elke graad hard aan een nieuwe weg is getimmerd. Zowel uit de notities van de leerlingen als uit taken, toetsen en examens uit elke graad van dit schooljaar blijkt dat er door graadoverstijgend overleg werk is gemaakt van de implementatie van een leerplangerichte aanpak. Het eerste jaar van de tweede graad wordt dit schooljaar geconfronteerd met een nieuw leerplan en daardoor wordt duidelijk dat het referentiekader voorlopig nog te weinig gericht doorgegeven werd om de nieuwe aangereikte informatie cumulatief te ordenen en te structureren. Centrale probleemstellingen waarmee de diverse samenlevingen binnen het referentiekader geconfronteerd werden, waardoor de herkenbaarheid en relevantie voor andere samenlevingen en culturen duidelijk wordt (een belangrijke competentie in de historische vorming), is voorlopig nog te weinig aantoonbaar. Ook in het tweede jaar van de tweede graad en de twee leerjaren van de derde graad kan de selectie van de leerinhouden nog heel

wat meer eindtermgericht afgestemd worden, maar er is zeker meer aandacht voor continuïteit en verandering over de verschillende culturen, periodes en domeinen heen. Talrijke opdrachten zorgen er voor dat de leerlingen de historische onderzoeksvaardigheden op het vereiste niveau beoefenen. Allerlei activerende werkvormen komen daarbij aan bod en men zoekt voortdurend aansluiting met de actualiteit.

Uitrusting De lessen vinden overwegend plaats in verzorgde vaklokalen die voorzien zijn van de vereiste leermiddelen en multimediale voorzieningen. Er kan ook een beroep worden gedaan op het ICT-lokaal.

Evaluatiepraktijk De leerlingenevaluatie (dagelijks werk en examens) sluit inhoudelijk bij het onderwijsproces aan. Het dagelijks werk is hoofdzakelijk samengesteld uit kleine en grotere herhalingstoetsen. Daarin werd vorig schooljaar leraarafhankelijk onvoldoende evenwichtig gepeild naar kennis, inzicht en vaardigheden. Er werden te weinig historisch onderzoeksvaardigheden beoefend en bepaalde opdrachten waren eerder vaag of de link met de leerplandoelstellingen en eindtermen was niet altijd duidelijk. De schriftelijke feedback leidde niet tot structurele ondersteuning van de leerprocessen. De evaluatiepraktijk dit schooljaar, zowel voor de taken, de toetsen als de examens, toont een grondige verandering: van overwegend kennis- en productgericht naar meer leerplangerichte en evenwichtige evaluatie van vaardigheden. Vormen van evaluatie die het onderzoekend leren stimuleren en valideren, komen nu wel voor. De opdrachten zijn leerplangericht, helder en duidelijk geformuleerd en tonen aandacht voor het leerproces. Er is een begin gemaakt van het gebruik van nieuwe vormen van evaluatie zoals peerevaluatie en zelfevaluatie waardoor de leerlingen uitgedaagd worden tot kritische reflectie over hun leertraject en studieprestatie. De overzichtslijsten van de behaalde resultaten tonen dat de klasgemiddelden over het algemeen bevredigend zijn en dat een eventueel tekort voor het vak zelden een alleenstaand gegeven is.

Leerbegeleiding Er heerst een aangenaam lesklimaat. Uit een aantal bijgewoonde lessen blijkt dat men ernstige pogingen onderneemt om het klassieke onderwijsleergesprek, al dan niet aangevuld met het invullen van een leerwerkboek of het nemen van notities, te vervangen door meer interactieve en participerende werkvormen. Hoewel leraren experimenteren met begeleid zelfstandig leren, staan het zelfontdekkend leren en het vlot aanwenden van activerende werkvormen, gericht op vaardigheidsontwikkeling nog in een beginfase. De historische vorming wordt op regelmatige basis ondersteund door het gebruik van multimedia, ICT- opdrachten en door een aantal goed uitgewerkte extramurale projecten en excursies. De elektronische leeromgeving wordt nog niet ingezet voor het bijsturen van de leerprocessen. De aandacht voor taal, vakoverstijgende samenwerking en de integratie van vakoverschrijdende eindtermen nemen een voorzichtige start.

Deskundigheidsbevordering De leraren zijn gedreven en ze zetten zich individueel in voor het vak. Uit de vakverslagen blijkt dat de vakgroep in het verleden te veel vertrouwde op de individuele deskundigheid van de betrokken leraren. De vakgroepwerking vertoonde weinig tot geen diepgang. Er werd geregeld overleg gepleegd, maar dit oversteeg zelden het anekdotische, het uitvoerende en organisatorische niveau. Reeds eind vorig schooljaar en zeker gedurende dit schooljaar is er met deze traditie gebroken. Door veranderingen binnen de attributies kwam een haast volledig nieuwe vakgroep tot stand. Er wordt vaak en overwegend inhoudelijk overleg gepleegd en de deskundigheid wordt gedeeld. Leerlijnen werden uitgetekend en worden permanent bijgestuurd. Voor de evaluatie is een samenhang ontwikkeld in de toekenning van gewichten voor de onderdelen kennis, inzicht en vaardigheden. Grondige leerplanstudie met het oog op implementering van het nieuwe leerplan in de tweede graad en het verder doortrekken van die lijn naar de derde graad staat op de agenda. De nieuwe ploeg is volop bezig haar deskundigheid op te bouwen en wordt daarin ondersteund door het beleid.

3.1.1.4 Natuurwetenschappen in aso derde graad in de studierichting Economie-moderne talen (leerplan 2008/024)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd. De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. De evaluatiepraktijk is afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod De leerplandoelstellingen komen voldoende aan bod. Ze worden in samenhang en op een goed beheersingsniveau aangebracht. De verschillende leerplanonderdelen worden op een actuele en leerlingactieve manier aangeboden. Bepaalde leerinhouden beogen niet zozeer het bereiken van de leerplandoelstellingen en zijn te sterk gericht op het louter verwerven van kennis (molecuul- en structuurformule van glucose, soorten spiervezels). De meeste leerinhouden kaderen in voor de leerlingen herkenbare contexten. De lessen bevorderen het inzicht in wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen en krijgen een visuele invulling door demonstratieproeven en multimediatoepassingen.

De vier informatieopdrachten opgelegd door het leerplan worden uitgevoerd met een spreiding over de verschillende contextgebieden. De vaardigheidsgerichte doelstellingen van het leerplan worden goed gerealiseerd. Het aantal voorgeschreven leerlingenpractica wordt ruim gehaald, de verplichte onderwerpen 'neutralisatie- en redoxreactie' worden evenwel niet opgenomen. Aan de hand van de practicumervaringen bereiken de leerlingen de eindtermen over onderzoekend leren en leren onderzoeken.

In het schooljaar 2012-2013 opteert de school in de derde graad voor een graadklas waarin het eerste en tweede leerjaar van de derde graad samenzitten. Hierbij wordt goed gewaakt over de verdeling van de leerplandoelstellingen voor beide leerlingengroepen.

Uitrusting De lessen vinden plaats in een krachtige leeromgeving. De wetenschapslabo's hebben een actuele uitstraling en bieden mogelijkheden voor actief onderwijs. De uitrusting beantwoordt aan de vereisten van de leerplannen. Multimedia en ICT-uitrusting zijn vlot beschikbaar. Infrastructuur en leermiddelen worden efficiënt ingezet, met inbegrip van het digitaal platform. Ook de leerlingen gebruiken vlot ICT. Tijdens het uitvoeren van proeven is er veel aandacht voor veilig en verantwoord werken. De school zorgt voor de noodzakelijke financiële middelen om de leermiddelen geregeld aan te vullen en te vernieuwen.

Evaluatiepraktijk De leerlingenevaluatie is representatief voor de leerinhouden, maar ze vertrekt nog niet expliciet vanuit de leerplandoelstellingen. De vraagstelling meet daardoor niet altijd in welke mate de leerlingen sommige doelstellingen hebben bereikt. Er is voldoende variatie in de vraagstelling en de lay-out van toetsen en proefwerken is verzorgd. De evaluatiecriteria zijn helder. De vraagstelling is - in tegenstelling tot het aanbod in de lessen - weinig gekaderd in relevante en leefwereldgerichte contexten. Er wordt gepeild naar kennis, toepassing en inzicht. Bij de leerlingenexperimenten worden zowel het proces als het product geëvalueerd. Ook experimentele vaardigheden en vakattitudes worden getoetst. De leerlingen worden aangespoord om te reflecteren over hun resultaten. Zelf- en peerevaluatie verhogen hun betrokkenheid bij het evaluatiegebeuren. De studieresultaten van de leerlingen voldoen.

Leerbegeleiding Het klasklimaat is aangenaam en gericht op leren. De leerlingen krijgen veel kansen tot participatie aan het lesgebeuren en ze nemen er gemotiveerd en enthousiast aan deel. De lesopbouw is gestructureerd en beeldrijk. Als ondersteunend materiaal beschikken de leerlingen over invulwerkboeken die als naslagwerk worden gebruikt, aangevuld met persoonlijke notities. Dankzij een goede begeleiding tijdens de lessen, voldoet dit ook voor minder zorgzame leerlingen. Een aantal opdrachten kadert in de door de vakgroep ontwikkelde leerlijn voor het bevorderen van de wetenschappelijke geletterdheid en taalverwerving in een wetenschappelijke context. De preventieve leerbegeleiding is sterk, met talrijke initiatieven die leerlingen stimuleren tot efficiënt studeren en het opnemen van verantwoordelijkheid. Het digitale platform wordt goed benut voor bijkomende informatie, illustraties en oefeningen. Voor leerlingen die zwakker presteren is er aangepaste remediëring. Er is heldere en doelgerichte communicatie aan ouders en leerlingen over de verwachtingen voor toetsen en examens, over de behaalde resultaten en de eventuele remediëring.

Deskundigheidsbevordering Voor de onderzochte vakken chemie en natuurwetenschappen leiden de grote inzet, de collegiale samenwerking en de vakdeskundigheid tot een kwaliteitsvol onderwijsproces. Nascholing, collegiale visitatie, sterke aanvangsbegeleiding, contact met lerarenopleidingen en zelfstudie leiden tot een permanent optimaliseren van de klaspraktijk. Afspraken en nieuwe inzichten worden vlot doorgegeven en de samenhang wordt bewaakt. Er is een sterk reflecterend vermogen dat garant staat voor verdere kwaliteitsbewaking.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëingsmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respecteert de school voor gewoon secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Begeleiding

4.1.1 Loopbaanbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De school heeft een uitgeschreven visie met betrekking tot de loopbaanbegeleiding van de leerlingen. De pijlers hiervan zijn horizonverruiming om het stereotiep denken rond studierichtingen te doorbreken en zelfconceptverheldering met een grote aandacht voor het persoonlijk welbevinden en opvoeden tot keuzevaardigheid. De cel leerlingbegeleiding en het CLB worden bij deze acties betrokken.

Op beleidsniveau worden SWOT-analyses gemaakt om de verschillende acties rond loopbaanbegeleiding structureel te organiseren. Ouders en leerlingen kunnen via een individuele bevraging reeds vroeg in het schooljaar hun studiekeuze kenbaar maken. De instromers, de doorstromers uit de middenschool, de leerlingen in het tweede jaar van de tweede graad en hun ouders worden duidelijk geïnformeerd over de verschillende studierichtingen. Naast deze informatiemomenten nemen de leerlingen van de derde graad deel aan de SID-in beurs en ze krijgen ook de gelegenheid om met oud-leerlingen informatie uit te wisselen rond hun studiekeuze. Het goed uitgebouwd leerlingvolgsysteem geeft op elk ogenblik en in het bijzonder in de scharniermomenten belangrijke informatie aan de klassenraad. Wanneer leerlingen inschrijven voor een studierichting die niet overeenkomt met het oriënteringsadvies, wordt dit aangekaart bij de ouders om een meer gepaste keuze te maken. Voor leerlingen die een meer problematisch studieparcours doorlopen is er een individueel verbetertraject ontworpen waar ouders, leraren, leerlingen en het beleid voortdurend met elkaar in contact staan met het oog op remediëring.

De loopbaanbegeleiding wordt opgestart vanuit de gegevens van het basisonderwijs. Dit gegeven, gekoppeld aan doelgerichte intakegesprekken zorgt ervoor dat recentelijk vooral in de eerste graad het leerlingenaantal sterk toegenomen is. De acties met betrekking tot de loopbaanbegeleiding en de effecten ervan zijn ook onderwerp van interne evaluatie. De verzamelde uitslagen van de oud-leerlingen worden benut om na te gaan of de verstrekte adviezen voor studierichtingskeuze succesvol waren.

De participatieve ontwikkelingsdynamiek zorgt voor voortdurende bijsturing en professionalisering. Zo wil de school nog een beter zicht krijgen op de band tussen bepaalde beroepen en de studierichtingen in het secundair onderwijs.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

Vorig schooljaar was een keerpunt in het evaluatiebeleid van de school. Ze wil evolueren van het klassiek productgericht evaluatiemodel naar een competentiegericht evaluatie die meer in overeenstemming is met de doelstellingen van de leerplannen. Hiermee sluit zij ook aan bij haar holistische visie op onderwijs waarin de evaluatiepraktijk zo veel mogelijk geïntegreerd wordt in het leerproces en verweven is in haar

leerlingenbegeleiding. De evaluatie moet hierdoor een dubbele functie krijgen: begeleiden en beoordelen. De leerlingen spelen in dit evaluatieconcept een actieve rol.

De school bereidt de verbreding van de evaluatiepraktijk zorgvuldig voor. Zij communiceert erover in diverse beleidsdocumenten en stimuleert professionalisering over deze materie. Het groeiproces werd op gang gebracht tijdens een pedagogische studiedag. Een aantal werkgroepen ontwikkelen instrumenten waarmee de school voorzichtig experimenteert. De vakgroepen kregen de opdracht hun evaluatiepraktijk af te toetsen aan de principes van competentiegericht evaluatie en hierover gelijkgerichte afspraken te maken. Het is ook een aandachtspunt bij de aanvangsbegeleiding en in de functioneringsgesprekken.

Met enkele proeftuinen geeft de school al vorm aan het veranderingsproces. Voor een aantal vakken werd permanente evaluatie ingevoerd, er wordt competentiegericht gerapporteerd over projectweken (over o.m. de onderzoekscompetentie) en er wordt gewerkt aan de evaluatie van vakattitudes en algemene attitudes. Dit gebeurt telkens met een beoordelingsschaal op basis van parameters die gekoppeld worden aan concrete beschrijvingen. Bij de beoordeling worden de leerlingen betrokken via zelf- en peerevaluatie. In de puntenverhouding tussen dagelijks werk en examens is een groeilijn ingebouwd waarbij de examens progressief zwaarder doorwegen over de graden heen.

De evaluatiepraktijk wordt ondersteund door de digitale puntenregistratie en de adequate opvolging in het leerlingvolgsysteem. Als tool om de validiteit van de evaluatie te bewaken werd een zgn. complexiteitsmeter ontwikkeld. Vanuit de werkgroep talenbeleid wordt een kijkwijzer aangereikt voor de taalkwaliteit van de vraagstelling. Examen vragen kunnen voorgelegd worden aan de coördinator talenbeleid.

De deliberatieprocedure volgt nauwgezet de regelgeving. De delibererende klassenraden koppelen hun eindbeslissingen en adviezen aan alle elementen uit het leerlingendossier. Dat bevat de synthese van de acties in het kader van de begeleidingsmatrix die de school hanteert. Zodoende wordt de deliberatiepraktijk geïntegreerd in de drie pijlers van de leerlingenbegeleiding. Deze werkwijze levert kwaliteitsvolle motiveringen op van de attesten. Voor de motiveringen hanteert de school een lijst met mogelijke formuleringen die soepel worden toegepast op maat van de individuele leerling. Bij de motivering van uitgestelde beslissingen – die sterk in aantal afgenomen zijn – bevat de lijst evenwel formuleringen die niet conform de regelgeving zijn.

Het groeiproces is nog te pril om de doeltreffendheid van de op gang gebrachte ontwikkelingen na te gaan. De school verzamelt wel gegevens over attestering en outcomes, maar het is nog te vroeg om de resultaten in verband te brengen met de verbreding van de evaluatiepraktijk. Een aantal bevragingen bij leerlingen (o.m. over taakbelasting en 'hoe gingen de examens?') leveren wel indicaties op over mogelijke effecten van evaluatie en begeleiding. De feedbackrapporten opgemaakt als voorbereiding op de klassenraden bieden ook relevante informatie over evaluatiepraktijk en begeleiding.

Over het algemeen moet de leerplangerichtheid van de evaluatiepraktijk echter nog groeien. Het erkenningsonderzoek wees uit dat in de onderzochte vakken kennisreproductie overweegt, terwijl de leerplandoelen in termen van competenties geformuleerd zijn, wat een bredere evaluatie veronderstelt. Hieruit blijkt dat de brede evaluatie die de school nastreeft, nog niet gerealiseerd is, al zijn er vakgebonden beloftevolle stappen in die richting gezet. Dit proces zal bij de kwaliteitsbewaking strikter opgevolgd moeten worden.

Op basis van de feedback uit diverse bronnen handelt de school ontwikkelingsgericht. Kwalitatieve en kwantitatieve gegevens worden geanalyseerd en leiden tot introspectie over het leer- en onderwijsproces. De analyses leiden tot weloverwogen bijsturingen (o.m. betere toetsspreiding, terugdringen aantal uitgestelde proeven). Op vakniveau geven de feedbackrapporten aanleiding tot intervisie en bijsturingen, al is dit niet in alle vakken in dezelfde mate het geval. De school is ook responsief ten aanzien van externe feedback (bijv. doorlichtingsverslag, onderwijsspiegel, OESO-rapport).

4.2.2 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De school wil haar rapporteringspraktijk laten aansluiten bij haar groei naar een competentiegerichte evaluatie. Voorbeelden daarvan zijn het competentierapport over sleutelcompetenties in projecten en het attituderapport. Zij sleutelt verder aan concepten om te rapporteren over de competentieontwikkeling van de leerlingen.

Op geregelde tijdstippen wordt gerapporteerd over de leerprestaties tijdens dagelijks werk en examens. De rapporten bevatten naast een cijfer ook kwaliteitsvolle leerbevorderende commentaren. Daarbij worden de leraren ondersteund door voorbeeldcommentaren aangeleverd door de werkgroep talenbeleid. Ouders en leerlingen krijgen snel feedback via het digitaal puntenboekje op het leerplatform.

Ouders krijgen geregeld mondelinge informatie op oudercontacten. De organisatie hiervan wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld. Leraren krijgen tips over hoe ze best communiceren met ouders.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De directies van de middenschool en de bovenbouw zijn in het schooljaar 2011-2012 gestart in hun functie. Zij vormen een hecht team bij het uitwerken van een strategische planning voor het vernieuwde pedagogisch project. De vernieuwing drong zich op vanuit de noodzaak om de school opnieuw zuurstof te geven nadat het leerlingenaantal de laatste jaren een sterk dalende tendens vertoonde. Een lerarengroep nam het voortouw om de school opnieuw op de kaart te zetten, onder meer door alle participanten actief bij de schoolwerking te betrekken en sterk in te zetten op kwaliteitszorg en open communicatie. Als vrije gesubsidieerde school binnen het Vlaams Onderwijs OverlegPlatform (VOOP), baseert de school haar pedagogisch project op de begrippen Inspirerend, Vrijdenkend en Geëngageerd (IVG). Zij wil met haar onderwijs aansluiting vinden bij de leefwereld van de leerlingen en hen optimale slaagkansen in hun studies en in het verdere leven bieden. Zij concretiseert deze visie in een aantal beleidsteksten die strategische en operationele doelstellingen omvatten welke vertaald zijn in concrete acties op school-, leraren- en leerlingenniveau. 'Effectief onderwijs', interne kwaliteitszorg, 'uitstraling', 'groene oase' en 'brede school' zijn de speerpunten van het schoolbeleid. Ook rond talenbeleid ontwikkelde de school een ambitieuze visietekst waarin zij proactief inspeelt op de verwachte instroom. Op korte en middellange termijn worden binnen deze domeinen een aantal prioriteiten vooropgesteld. Deze doelgerichte aanpak resulteerde reeds in merkbare kwaliteitsverbetering van de processen, zoals blijkt uit de doorlichting.

Door een motiverend en waarderend beleid te voeren en de competenties van het schoolteam maximaal aan te spreken, is de schoolleiding erin geslaagd aan een groot deel van de personeelsleden een nieuw perspectief te bieden en een participatieve ontwikkelingsdynamiek op gang te brengen. Het schoolteam waardeert sterk de grote transparantie in het schoolbeleid en heel wat leraren engageren zich vrijwillig voor werkgroepen die het schoolbeleid concretiseren. De transparante communicatie en de overzichtelijke structuren zorgen voor een lage drempel bij het participeren aan de besluitvorming. De school introduceerde een overleg- en vergadercultuur met als basisprincipes reflecteren, informeren en overleggen. Het vernieuwde schoolwerkplan vormt als dynamisch werkdocument de rode draad in de schoolwerking. Naast de werkgroepen met een specifieke opdracht participeren ook de vakgroepen, het pedagogisch college, en de leerlingenraad actief aan de schoolwerking. Er is hernieuwde belangstelling van de ouders om deel uit te maken van de schoolraad en een reeds actieve oudervereniging. Het lestijdenpakket is niet ruim genoeg om een breed structureel middenkader uit te bouwen. Sinds dit schooljaar worden enkele BPT-uren doelmatig ingezet voor beleidsondersteunende taken. Er zijn functiebeschrijvingen voor alle personeelsleden en duidelijke mandaten en opdrachten voor werk- en vakgroepen. De school doet geregeld een beroep op externe ondersteuning uit een breed veld aanbieders. Vanuit een actief pluralisme deelt zij haar kennis en ervaring met andere scholen en wisselt zij voorbeelden van goede praktijk uit. Haar materieel beleid stemt zij af op de vereisten van de leerplannen en op het welbevinden van leerlingen en personeel.

Vanuit haar opvallende aandacht voor interne kwaliteitszorg bevestigt de school geregeld alle betrokkenen over meerdere aspecten van de schoolwerking, inclusief het onderwijs- en leerproces. Zij analyseert de bevragingen van personeel, leerlingen en ouders en stuurt op basis daarvan haar werking bij. Zelfreflectie wordt zowel bij het personeelsteam als bij de leerlingen sterk gestimuleerd. Er is een draagvlak gegroeid rond het werken met het pedagogisch project, dat zich inmiddels vertaalt in leerlingengroei.

Uit de doorlichting blijkt dat in sommige vakgroepen de uitvoering nog onvoldoende is afgestemd op het beleid. Deze vaststelling geldt ook voor het taalbeleid dat in de eerste graad meer gedragen is dan in de bovenbouw. De gewenste veranderingsdynamiek blijkt voor sommige personeelsleden nog te hoog gegrepen, soms in weerwil van de inspanningen van de omkaderende vakgroep. Ook voor nieuwe personeelsleden zijn de uitdagingen groot. Het opvolgen van de leerplanrealisatie door de schoolleiding wordt bemoeilijkt doordat de school in het verleden weinig aandacht had voor verantwoording. De archivering van (leerlingen)documenten laat te wensen over. Er zijn inmiddels initiatieven genomen om dit aspect te verbeteren.

De school heeft haar beleidsplannen afgestemd op de verwachtingen van de samenleving rond hedendaags onderwijs en op de vragen die de overheid aan de onderwijsinstellingen stelt. Het professionaliseringsbeleid sluit hierop aan. Gezien de leerlingenaangroei en de te verwachten grote uitstroom van leraren in de nabije toekomst, zet de school sterk in op aanvangsbegeleiding als hefboom om de vernieuwing te doen slagen. Binnen de klijntlijnen van de overheid wil de schoolleiding haar autonomie maximaal benutten. Zij heeft een dynamiek op gang gebracht waarmee zij in de toekomst innoverend en competentiegericht onderwijs wil en kan realiseren.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De invulling van de onderzoekscompetentie voor Frans.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolklimaat en de zorg voor de leerlingen.
- Het engagement van de meeste personeelsleden.
- De brede vorming.
- Het talenbeleid.
- De loopbaanbegeleiding.
- Het evaluatiebeleid.
- De inbedding van de evaluatiepraktijk in de leerbegeleiding.
- De informatierijke rapportcommentaren.
- De kwaliteitsvolle motivering van B- en C- attesten.
- De feedbackrapporten als bron voor intervisie tijdens de begeleidende klassenraden.
- Het efficiënt gebruik van het leerlingvolgsysteem als begeleidingsinstrument.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het motiverend leiderschap.
- De strategische planning voor de realisatie van het vernieuwde pedagogisch project.
- De participatieve ontwikkelingsdynamiek.
- De sterke aandacht voor interne kwaliteitszorg op alle niveaus.
- De responsiviteit voor externe evaluatie en feedback.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor geschiedenis.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerplangerichtheid van de evaluatie.

Wat betreft het algemeen beleid

- De opvolging van de leerplanrealisatie.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Frans in aso tweede graad Economie, Latijn en Wetenschappen en in de derde graad Economie-moderne talen, Latijn-wetenschappen, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

BEPERKT GUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Economie	X	
Graad 2 ASO Latijn	X	
Graad 2 ASO Wetenschappen	X	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	X	
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	X	
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	X	
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	X	
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	X	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 17-05-2016 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Marina Droessaert de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	